

Szerkesztőség és kiadóhivatal
S. Jókai-utca SIMON-ház Kuna József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETME NYEK,

előzetési péna és a kiadás körüli passzok
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények ide intéendőik.

Érmentetlen levelek csak ismert kzeketől
fogadhatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési Ár:

Helyben hához hordva vagy vidék postán küldve	
Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hóra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasébspeltisor egyszeri beiktetésért 5k,
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasébspeltisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reolamot magában foglalt
ajdonság sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Hétfő Junius 3

109. szám.

Képviselő választási mozgalom Debreczenben

Debreczen város II. választó kerületében új orsz. képviselőválasztás lesz. Jelenlegi képviselőnket gr. Dégenfeld Lajost a visszalépett gr. Gyürky Ábrahám helyére már a legközelebbi napokban főispánná nevezi ki Ő Felsége. Ezért írszedik meg a II. választókerület képviselőisége.

Igy jutott a választó polgárság új alkotmányos küzdelem szükségessége elé. A szabadelvű párt tegnap tartott népes értekezletén kibontotta a választási lobogót, csoportosult egy olyan férfi körül, ki teljesen érdemes és méltó képviselőjelöltje pártunknak.

Az értekezlet rövid tanácskozás után egyhangulag és lelkesedéssel Dr. Csiky Kálmán budapesti műegyetemi tanárt kiáltotta ki képviselőjelöltül.

Dr. Csiky Kálmán nem új, nem ismeretlen név a debreczeni közönség előtt. Ifjú kora óta, mikor 7 éven át a debreczeni alma mater növendéke volt, a ki nálunk teológiát és jogot hallgatott, s széleskörű ismeretség, szoros barátság és rokonság kötelékei fűzik e városhoz.

Az 1887-diki általános választáskor pedig az ő személye felé fordult az I. választó kerületbeli szabadelvű polgárok bizalma, nem ugyan a győzelem reményében; mert hiszen — mint ezt annak idején Géresi Kálmán ur nyíltan kifejezte, az első kerület a debreczeni szabadelvű pártnak egyedül győne posztója, hanem azval a számítással, hogy a Dr. Csiky Kálmán nevére írva a harci lobogóra, e győne pozíció erősítség és a jövő győzedelme, melyhez az elvekért, a haza javára küzdő hadseregnek, oka és joga van, itt is előkészítség.

Dr. Csiky Kálmán akkor kisebbségben maradt. De nagyszabású prog-

rambeszédével, mely magasan kiemelkedett a közönséges politikai programbe szedek sorából, mely tárgyilagosan, világosan tárta fel a politikai helyzet minden oldalát, mely a szónok és a szabadelvű párt álláspontját az egymással sorozott meggyőző érvekkel igazolta, mely ép oly kitűnő szónoknak, mint érett és okos politikusnak, nagy parlamenti erőnek bizonyította őt, — maradandó hatást ért el és megszerezte magának még az ellenkező pártion lévők tekintélyes részének elismerését is. — Akkor lekötözte maga iránt a debreczeni szabadelvű pártot.

Pártunk intező bizottságának, valamint a II. kerület választópolgárainak még élénk emlékezetében volt Dr. Csiky Kálmának ezeltől két évvel tartott hatalmas programbeszéde. — Meltóbb érdemesebb jelöltet nála aligha léptethettek volna fel. A kijelölést határozottan szerezés elhatározásnak tartjuk.

A képviselő jelölt urban egyik legátörithatatlanság hívet tiszteljük a szabadelvű pártnak, a komoly, józan, fontolt politikai elveknek, melyek a jelen viszonyok között egyedül kiztosíthatják a magyar állam megszilárdulását. Sok oldali kiváló személyes tulajdon képeit és érdemesíti őt arra, hogy mint a II. választó kerület képviselője, újra helyet foglalhasson a parlamentben. Mint a polytechnicum egyik kitűnő tanára olyan szakképzettség vizs be magával a Sándor utcai palotába, melynek ott számos fontos gyakorlati kérdésnél nagy hasznát lehet venni; — a mint már vették is akkor, midőn egy ülészakban képviselő volt. — Akkor a honvédelmi és iskolai ügyek voltak azok, melyekkel legnagyobb előszeretettel foglalkozott. Dr. Csiky Kálmán továbbá ismert nevé, tevékeny munkása a magyar irodalomnak is. Lapokban, folyó iratokban elszórtan számos, mindenkor figyelmet keltő cikkek, önál-

lón is — nem egy nagy becsű mű jelent meg tőle.

Dr. Csiky Kálmánt félig meddig debreczeninek is tekinthetjük; a miénknek, mi közülünk valónak, kire így kétszeres bizalommal adhatják szavazataikat a II. vál. ker. polgárai. Itt végezte iskoláit; itt hallgatott teológiát és jogot. — Ez idő alatt alaposan megismerkedett a debreczeni viszonyokkal; megértette, átérzte e város szellemét, népének gondolkodás módját, vágyait, reményeit.

Hála, kegyeletes rokonszenv fűzik őt Debreczenhez, melyet ő „második édes anyjára” nevez, s melynek fejlődését, életét azóta is élénk figyelemmel kíséri.

Eljén Dr. Csiky Kálmán Debreczen sz. kir. város II. vál. kerületének szabad elvű párti képviselőjelöltje!

A szabadelvű párt képviselő jelölt értekezlete tegnap d. e. 10 órákor tartott meg a „Bika” szálloda kisebbik éttermében, mely egészen megtelt választókkal. Kevés kivétellel a II. választókerületbe tartoznak, s köztük minden foglalkozásnak képviselve voltak: földirtokosok, kereskedők, iparosok, gazdálkodók, köz és magán tisztviselők. Az értekezlet Fráter Imre pártelölök nyitotta meg, üdvözlővén a nagy számmal egybegyűlt választó polgárokat. Előadta az értekezlet összehívásának okát. Gróf Dégenfeld Lajos a II. választókerületnek szeretett képviselője bejelentette, — hogy mivel a kormány az ő szolgálatait más téren kívánja igénybe venni, a képviselősegről lemond és a ráruházott mandátumot visszahelyezi választói kezébe. — A II. kerületben tehát új képviselőválasztás szükségessége következik be. Az intező bizottság öszszerűnek látta, hogy a párt a választásra az előkészületeket már most megtegye. — Az intező bizottság dr. Csiky Kálmán műegyetemi tanárra gondolt, kit az általános választáskor az I. vál. kerület állított fel jelöltjéül. A bizottság

azonban nem akar a pártnak praedjudikálni. Ezért, ha van valaki a választók között, a ki dr. Csiky Kálmán helyett más jelöltet kíván pllitani, nyilatkoztassa ki. Végül az elnök ur a legmelegebben kérte a választó polgárságot egyetértésre és kitartásra.

A jelen voltak a dr. Csiky Kálmán nevének említésekors harsány éljenzessel fejezték ki, hogy az intező bizottsággal egyetértének.

Ezután Serly Ede, vár. biz. tag, a debreczeni iparos osztály egyik legtekintélyesebb vezérfőrá állott fel és zajos helyeslésekkel kísért beszédben ajánlotta polgártársainak dr. Csiky Kálmánt képviselőjelöltül. — A szónok szépen és találon jellemezte dr. Csiky Kálmán kiváló egyéniségét, érdemeit a debreczeni választók bizalmára. — Serly Ede szavai után az értekezlet egy szivvel lélekkel kiáltotta: Eljén dr. Csiky Kálmán.

Fráter Imre az értekezlet elnöke egyhangulag hozott határozatként konstatálta, hogy a debreczeni II. v. kerület szabadelvű pártja képviselőjelöltté Dr. Csiky Kálmánt kiáltja ki; a ki ezen határozatról értesítettet fog. Az elnök azt is kijelentette, hogy dr. Csiky Kálmán választópolgárai vagy új összehívandó értekezleten vagy más uton fogja értesíteni a választó polgárságot. Ezzel az értekezlet dr. Csiky Kálmán hosszu, lelkes éljenzese között véget ért.

A Dr. Csiky Kálmán antisemitasága. Tudvalevő, hogy a debreczeni második választókerület választó polgárai között számos zsidó választó van. Valahány választás volt még, mindig ezeket óhajtották volna a függetlenségi párt befolyásolni. Hol zsidó jelöltet állított fel, hol azt akarta elhíttetni, hogy a szabadelvű párt jelöltje antisemita. Most is ez utóbbi ólós eszközöz folyomodik. Már olvassuk a „Debreczen” szombati számában s azóta halljuk uton utfélen hízszelni a zsidók elrémítésére, hogy Dr. Csiky Kálmán antisemita. Azonban a függetlenségi

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A Hortobágy

Vázlat
Jókai Mórtól.
(Fol. tatás.)

(Napfelkelté a hortobágyi pusztán. — Az abszolút semmi. — A zámí pusztá. — Tatar halmok. — A gulyás karája. — A szilaj gulya, mikor alszik. — Az állatok honvágya. — Az alakját változó nap-ábra. — A hajnal délibája. — A felébredt szilaj gulya. — A puszták fainak viselete.)

A pusztai élet azt kívánja, hogy korán felküdünk, mert korán kel a nap. Pedig a mit m g kell látni, az a napfelkelté a hortobágyi pusztán.

A legelső kakas-szóra, éjjel után két órákor felébredzenek bennünket; „regeledik” már.

A hortobágyi pusztán a legelső szürkületet úgy hívják, hogy „hajnalpercenés.”

A derült ég tele van még csillagokkal: ottan ragyog a „kaszás csillag”, az „Isten szemével.” A csoportos „fiastyuk”, a lefelé forduló „günczöl szekere”, a „bujdosók lámpása”, a „tengerbe kacintó”, a „menyország ablaka”, hanyatlóban már a „keresztcsillag”, melyhez hajdanában a „szegény legény” fel szokott pillantani, mikor lovat lopni indult s ha akkor azt sóhajtá, „Isten segits!” soha meg nem fogták (a hogy tudós Lugossynk feljegyzé). A csillagsereg között a fogytán levő hold ezüst sarlója világít, a keleti lát-határon pedig már világosodik az ég.

A sápadt hold és a sápadt hajnal ketős derűjében minden emberak valami tündéres megvilágítást nyer, minden alakot két árnyék követ keresztben. A sikságot még sü-tétség lepi. Nagy távolban csillámlik egy pásztortűz a mezőn.

A csárdában kész már kora hajnalban a jó meleg reggeli; mire az elköl, előállnak a fogatok; elől a pusztai biztos könnyű, két

lovas eszáján, utána az ötös és négyes fogatokon a művészid, — a közkedveltségű és nagyműveltségű városi tanácsos, Nánássy Ferencz*) (nekem különös régi jó barátom) katonai táncos mellett, — a nagy gulya látogatására.

Letérünk az országtól délirányba s benne vagyunk az igazi pusztában, a „zámí” határban. A csárda, a máti dombos liget, a Hortobágyi fűzfái lassankint elmaradnak mögöttünk s fél órai vátatás után, sük mezőkön át, siskás tocsogókat keresztül vágva, ott vagyunk hajnali három óra tájon a pusztá közepén. Itt van az igazi pusztá.

A végtelen messzeségben, a mennyire szem lát, nincs egy halm, egy élőfa, egy karám, egy nádkup, még egy kutyém sincs, mely irányt adhatna, nincs semmi más, mint a két „kiterjesztett erősség”; fenn a még mindig csillagos ég, alant a sima, bársony zölddel bevont föld, a mit egy vakandurás sem zavar meg. Az ember úgy érzi magát itt, mint a széles tenger közepén. Semmi élő állat, sem távol, sem közel; sem repülő madár, sem dongó bogár, sem futó nyul, sem fonó ürge, sem békászó gólya. A teljhatalom „semmi” uralkodik itten.

De mégis van itt egy hang, mely életet hirdet. Ez a léghenjáró paszirták éneke. Szemmel feltalálhatatlan kísér bennünket a magasban végtül végig az a száz meg száz égi énekes, a kinek zengő kardala a pusztá közepén: e felséges templomban, dicséri az istent. Es e pillanatban valami földöntuli — kéjteljes nyugalom érzet fogja el idegenül. Azt érezzük, hogy kívül vagyunk a világon, megszabadulva a civilisált élet minden szabályaitól, nyomorúságától. A végtelen kerek sikságon nem vezet egy ösvény, nem egy kocsinyom; a ki itt járatlan, eltévedhet benne, mint egy üserdőben, köröskörül nem lát sem

*) Jókai Mór tévesen jegyezte föl, hogy Nánássy Ferencz városi tanácsos. Mert nem az, hanem vár. biz. tag és a debreczeni gazdasági egyeslet érdemes elnöke.

mit, a mi tájékozna, a mi barangolásának előre vagy hátra irányt adna. Mikor kőd van a pusztán, maguk az ittlakók is elbódulnak benne.

Orahosszant, vágató futamban eltart e felség s kép: az ég már feljött a nap kenyeletűje, a hajnalszél, a haramos füben együtt fut velünk valami messze nyuló, szivárványos dícsény a sík földön, s csak akkor tűnik fel előttünk a látóhatáron valami sötét folt: az első ültetett erdő a Zámí pusztán, — melyek akácfái között rejtezik a csikós karám, s ezzel egyidejűleg kezdenek kiemelkedni a föld hátáról egyes pupok, egy magasabb domb, három alacsonyabb, tatarhalmok a nép nyelvén, irtó csaták emlékei; a hol megbontják a domb zöld pázsitját, mindenütt csontok jönnek a napfényre. Egész helység volt itt hajdan. Most úgy híják, hogy a „Zámí pusztá.” A csont-halmokon kívül egy templom kőmaradványai beszélnek a rég elmúlt életéről. Egy sártalból készült karám, egy nádból épült vasaló, egy deszka szélfogó, és egy csordakút, a hajdani piac egész ékessége. A három kutyém, keresztbeálló gerendával, úgy tűnik fel a távolból, mint a valóságos Golgotha.

A mi a pusztá nevezetességét képezi, az a „nagy gulya.” Ezerötszáz tehén idei borjival, nagy számu bikákkal egy tőm-gben.

Mikor megérkezünk még alszik az egész tábor; nem a zöld mezőn hevernek: szeretik a kényelmet, van egy feketére lehevvert nagy széri, a hová éjszakázni járnak. Még valamennyi fekszik; az ezernyi ezimeres nagy szarvak, erdőkent magasra emelve, csak a legvénebb bika, egy eléfántnyi állat, fekete kormos fejével, pupotvető nyakával áll magasan a csorda között. Meg sem mozdul egy is mikor kocsijainkkal körül hajtattunk az alvó helyük mellett. Es ezek teljesen szíj állatok, a mik télen nyáron kinn vannak a pusztán, a szabad ég alatt. A teheneket nem fejtik, tejjgazdaság nincsen: azok csak borjutenyész

tésért vannak. Eladni csak falkánként lehet belőlük, s előgszer megessik, hogy mikor az eladott falkát már betelerték a Tiszaparton a hidasba; akkor egyszerre előveszi őket, a pusztá utáni vágy: keresztül ugrálnak a kompszelen, kiusznak a Tiszából s visszavágtatnak a Zámí karámhoz: az eladó visszafizetheti a pénzt a vevőnek.

Ezt a tréfát a lovak is megtezik. Sok hortobágyi mén visszaszökik a „két víz” közül az új gazdájától a régi szabadságba, s magával hoz három, kötfőket. A mult télen a város menéséből hatvan darab beszelni össze s télutóján kitértek a debreczeni istállóból s meg sem álltak a négy óra járásnyi máti pusztáig: ott pihentek meg, a jól ismert zé-nakazlaknál.

Napfelköt előtt megtekintjük még a Karámot, melynek belsejében szép sorban vannak felakasztva, a bojtárok összegöngyölt bundái, aztán meg a „magyar wertheimeassa.” Ez egy fiatal borjunak a bőre, melynek mind a négy lába meg van hagyva körmöstül; a nyakán a nyilás, a mi lakatra jár; ebben tartja a bojtár a maga kincseit, pipáját, dolmányát, sópaprka tartóját, meg az igazságát. Pénz, az nincsen benne. Mire való volna a pénz, — itt kint a pusztán?

Ez alatt a taligás, egy értelmes, okos beszédű legényke, két ingben, gatyában; az ing pirossal kihimezve tarkán, megfűzi a bográcsban, a reggelire való „tésztás kását”: leg előbb minket kinn meg vele: jó izü edeld, többet ér a kávénál, meg a pálinkánál; aztán a bojtárok ülnek körül a bográcsot, hozzá látva hosszu nyelű, gömbölyű czinkanalaikkal. Lassan esznek, látva, hogy két piktor rajzolja a csoportjukat vázlatos könyvébe.

„Most kél a nap!”
A naptár szerint ugyan öt percczel későbbre tette az astronomus a nap keltét; de hiszen azt minden ember tudja, a ki nem az iskola mellé járt, hogy a mit most látunk, az nem a napfelet maga, hanem csak annak

párt lapja nem jól számít. A zsidók sokkal okosabb emberek, sem hogy ezt elhiggyék Csikyrről, a kinek fölvilágosodott szabadelvű gondolkozásmodját jól ismerjük. Ha nem igen akadhat a függetlenségi pártban olyan választó, a ki szentírásnak veszi azt a mit a „Debrecezen“ ír, ez pedig a mi pártunknak csak hasznára lehet, mert az ilyen választó Csikyre fog szavazni.

A közigazgatás államosítása, kormánykörökben már előkészítés alatt van a több oldalról tetetett oly nyilatkozat, melyekből kivehető, hogy ez a reform nem kérik sokáig. Mivel azonban, a miniszterelnök szavai szerint, még némi ellentétek forognak fenn, nagyon valószínű, hogy az államosítás eszközése nem a legelővidebb idő alatt fog megtörténni. A választások ám már ez év végén s a jövő év elején volna megintendők. Ugy hírlik, hogy a választások a fenti reform miatt elhalasztatnak, csak a tisztviselők megbízása a hosszabbabbá ták meg addig, míg az államosítás megtörténni.

A magyarországi regalebélők kérvénye a pénzügyminiszterhez. A magyarországi regalebélők országos értekezlete Wekerle Sándor; pénzügyminiszterhez kérvényt intézett, melyben a bérlők azt kérik, hogy a regalejog rendezése folytán szenvedett veszteségeiknek az állami érdekek sérelme nélküli kárpótlása gyanánt a nyílt községben a kizárólagos italmérsi jogosultságot — tekintettel a jelenlegi rossz üzleti viszonyokra, tetemesen méltányos feltételek mellett 1892. év december hó 31. dikéig a régi, illetve jelenlegi bérlőknek átírás nélkül továbbra is első sorban adják bérbe. A kérvény indoklásában felhozzák, hogy nemcsak mint üzletemberek, kik anyagi előnyeiket tartják szem előtt s nem csak az előtűnik tett ígéretekre és törvény szakaszaira támaszkodva kérik ezt a minisztertől, de mint hű állampolgárai és mint e téren szakemberek, az állami érdek szempontjából is figyelmébe ajánlják ezt a miniszternek, mert mint egy egész életen át e téren működő szakértők állítják, hogy az államilag megváltandó regale olyképp, mint az 1888. évi XXXV. t. c. szakaszában 1890. évtől kezdve kezelendő — ezelszerűen s a kinstár részére előnyösen kezelhető nem lesz és az italmérsi illetékek, az italmérsi adók, bármiként is szedessenek be azok, nem hozhatják meg azt a százalékos jövedelmet az államnak, melyet az e három éven belül a tulajdonosoknak a megváltási összeg után fizetni köteles lesz! s így tehát az egyöntetű egyforma eljárás az államnak is különösen érdekében áll. A kérvényt, mint már korábban írtuk, egy küldöttség adta át a miniszternek a Dr. Popper Mór debreczeni ügyvéd által készített kérvény most az összes hazai regale bérlőknek megküldetett.

Országgyűlés.

Budapest, június 1.

A képviselőház elég gyorsan intézte el a mai napirend összes tárgyait. Mindenekelőtt Baross S. miniszter adott be jelentést a pap- és vasúti vasút engedélyezése tárgyában. Ezután a cheque- és clearing-forgalomra

a csaléke, a melyet a légkör a láthatár alul kiemel, — mielőtt a nap valóságos feljött volna.

Az itt látott csudálatos optikai képet, melyet még eddig semmi természettudós művében leírva nem találtam, csak is az itteni légrétegek különössége szerint lehet kimagyarítani. Ugyanazok a különböző sűrűségű, egymás fölött fekvő légrétegek, melyek a délibáb csalékeit előidézik, működnek a napfeljövetelel a zámí pusztán. — Meleg reggel van, a lég ózonnal van tele. — A nap képe, mint egy csuda-nagy tűzhalom tolakodik elő az égtől élesen elvárt földhatár mögül, — fel első perezt mulva a domborulat kicsusorodik s a napkép gula alakot vesz föl; másik félperczben a nap ötszögletűvé lesz; — azután el hagyja a láóhatárt s félperczig olyan lesz, mint egy oldalt fekvő tojás. Akkor elkezd alul összeszűkülni, feljül domborulni; míg egy tökéletes gomba alakját vesz föl. — Az ember kacagni szeretne rajta, ha olyan feleséges tünemény nem volna. A gomba nyele lassankint összesűcsörödik, úgy hogy a nap ábra alul ezíromot mimel; — majd elmulik az alsó csücske, de helyette a napára felső részén támad összeszűkülés, úgy hogy egy római urna alakot vesz föl. S ez alatt nincs semmi fénye, pusztá szemmel lehet bele nézni mintha valami istenrokon tündér csinálna játkot a felséges tüzgolyóval a halandók gyönyörködésére. A „hajnal délibábjának“ lehetne ezt nevezni.

A debreczeni urak azt mondták, hogy ez rendes látvány itt a zámí pusztán.

De ez a tünemény maga megérdemelné, hogy a világ minden természettudósai ide vándoroljanak és annak titkát találgassák. Egyszerre aztán véget vet az isteni játkának az igazi nap, szerteszét lövellő fény-minőségével.

Eddig csak a paszirták éneke zengett; de a mint a fényes nagsugár szétlővél a

vonatkozó javaslat, melyet Hegedűs Sándor, a Csáktornától Ukkig vezető vasútra vonatkozó törvényjavaslat, melyet Neményi S. a honvédelmi miniszterium elhelyezése sere szolgáló állampünet kiépítését tárgyzó törvényjavaslat, melyet Daniél Ernő előadó referált, vita és változtatás nélkül elfogadtattott.

A nemzetközi phylloxera-egyezmény kiépítéséről szóló, tegnapról mára maradt javaslatot Hegedűs előadó referálta, a kormány részéről a javaslatot Baross miniszter és Fejér Miklós államtitkár képviselte. E javaslat és az előadó, Hermann és Baross rövid felszólalásai után változatlanul elfogadtattott.

Következett erre a napirend utolsó tárgya: A magyar földhitelintézet által engedélyezendő szabályozási és talajjavítási költségekéről szóló törvényjavaslat, mely Darányi Ignác előadónak méltató beszéde után vita nélkül általánosságban elfogadtattott. A 2. § nál Tiszta István adott be módosítványt, melyet azonban gr. Dessewffy Aurél ellenző felszólalása után vissza vont. A 17. § Tiszta István, a 28. § Széll Akos módosítványával, a többség változatlanul ment keresztül a javaslat. Csupán a 33. § nál volt egy kis eszmecsere, melyben György Endre, Dessewffy, Baross, Horváth Gyula és Horánszky vettek részt.

Külföld.

Az orosz czár álmomása európaszerte mely benyomást és nagy feltűnést keltett. A „Standard“ szintén komoly jelentőséget tulajdonít a czár szavainak, habár biztatólag hozzátesszi, hogy azért nem kell attól tartani, mintha a czár meg akarná változtatni eddigi parakozó magatartását. Valóban éppen az a pilanot, midőn „a világ hatodrészenek“ ura fölföldözi, hogy Montenegro hatalmas ura az ő egyedüli megbízható barátja, nem látszik alkalmasnak valami nagyszabású actió megkezdésére, a mi azonban nem zárja a meglepetések lehetőségét. Másrészt a berlini tudósítások azt a benyomást keltik, mintha az ottani orosz nagykövetség megdöbben volna III. Sándor nyíltszívűségétől s ezért azt terjeszti, hogy a czár szavait nem reproduciálták egész híven. Természetesen! A tözde megijedt s az orosz értékek hanyatlanak, ami veszedelmes jelenség az óriási orosz conversio nalis művelet derekán. El lehetünk tehát készülni arra, hogy újabb kiadást fognak rendezni az orosz császári álmomásból, habár az orosz hivatalos lap rováására is. Olyat, a mely nem fog annyira desperátusan hangzani, mint a most közölt szöveg.

Városunk szépítésének kérdéséhez.

(B.) Pár év óta igen erősen sürgeti úgy a sajtó, mint a közvélemény a városi építési rendszabályok megállapítását. A mult évi május hóban tartott városi közgyűlésen tett interpellatio folytán, a polgármester ur kijelentette, hogy az építési rendszabályok menelőbb kifognak dolgoztatni és közgyűlés elébe terjesztetni; kijelentette ugyanakkor azt is, hogy a maga részéről is igen fontosnak tartja a város általános középítkezési terveinek, illetve az utcák irány nyomatát, az ugynevezett utca vonalok végleges meghatározását tartalmazó, általános tervezeteknek ki-

dolgoztatni és ez irányban is mennél előbb intézkedni fog.

A mint tudjuk az építési szabályzat tervezete elkészült sőt, azt néhány hónap előtt a város építési bizottsága több napi beható tárgyalás után a maga részéről el is fogadta és elfogadásra ajánlotta.

Remélhető, hogy ily körülmények közt az építési rendszabályok már a legközelebbi közgyűlésben tárgyalhatók és megállapíthatók lesznek. Most már csak a város középítési terveinek az utcai vonalak végleges meghatározását tartalmazó és egész város területére kidolgozandó általános tervezeteknek elkészítésére volna szükség, hogy Debreczen város középítése helyes irányba tereltesse. Kimondhatlan nagy és fontos hatása van a helyes és észszerű építési rendszabályoknak és középítkezési terveknek a városok szépítésére és ezzel a városi élet s jólét emelésére. Mennél inkább szépül városunk annál nagyobb az építési kedv, s mennél több szép új ház és bérház épül, mennél könnyebben lehet kényelmes, jó és nem nagyon drága bérházhoz jutni, annál inkább vonzódik be hozzánk a vidék vagyonos közép osztálya, annál többen fognak Debreczenbe beköltözödni és jövedelmüket Debreczenbe elöltve hozzájárulni ahoz, hogy itt a városi élet emelkedjék, az ipar és kereskedelem és ezek által a közjólét előbbre vitessék s Debreczen vagyonos és szellemi nívouja emeltesse.

Már napi rendben van s I—2 év mulva végbe megy a budapesti kir. itélő táblának decentralisatiója, több vidéki városban való szétesztása. Mivel pedig legelőbb csak 10—12 város fog királyi táblát kapni, bizonyára azok a városok fognak a királyi táblák székhelyeül kijelölteni, a melyekben a lakás viszonyok kielégítőek, a hol szép kényelmes és nem feltétlenül drága lakást lehet kapni, a hol az építkezés a közegészségügyi és köztisztasági kiadválomnak megfelelő, a hol az utcák szépek, tiszták és tágasok.

Tagadhatatlan hogy Debreczen városának az utolsó évtizedben tapasztalt előhaladása és fejlődése e téren osodával határos. Nincs az a város Magyarországon még a fővárost sem véve ki, a mely az utolsó évtizedben annyira ilyen óriási előhaladást tett volna. Ott, ahol még pár év előtt nádfelű házak voltak, ma már szebbnél szebb középületek és olyan díszes bérházak emelkednek, melyek még a fővárosnak is diszere válnának; ott a hol még pár év előtt a sárban elakadt a falusi szekér, ott ma a küzti helyi vonat robot és mégis ha az utcák irány nyomat vesszük tekintetbe, minden lépten-nyomon tapasztaljuk a helyes építkezési szabályok hiányát. Az építkezési szabályok és az utcák építési terveinek elkészülte után a már megindult építkezés és a város fejlődése rohamosabban, de egyszersmind rendszer-szerűen emelkedni.

Az építési szabályrendeletben különösen három fő irányelvnek kell megvalósítva lenni. Meg kell adni a városi hatóságoknak azt a jogot, hogy közegészségügyi, rendőri és szépi-tési indokokból elrendelhesse a város főbb utcáin levő rosszant házak kiépítését. A város minden főbb utcájára ki kell mondani azt, hogy csatornával és jöminőségű járdával ellátandók és hogy a járdá építésének költségeit fele részben a városi házi pénztár viseli, másik fele részben pedig az illető utcákban levő házak tulajdonosai házelteik utcai homlokzatának aránya szerint közgazgatási végrehajtás terhe mellett kötelesek viselni. Kimondandó volna hogy a járdá építés azonnal el-

rendelendő a városi hatóság által ha az illető utca háztulajdonosainak többsége az iránt folyamodik és a házi pénztár ereje ezt megengedi. Előre láthatólag complicatiokra adhatna okot az a viszony, a mely a költségeknek közös viselése által a városi házi pénztára és az egyes háztulajdonosok közt elő fog állni. Ezt a viszonyt kellően szabályozni kellene, mert ha a vállalkozóra bízatik, hogy az egyes háztulajdonosokkal érintkezék, velők szerződök és munkadíjának fele részét a háztulajdonosoktól közvetlenül maga hajtja be, ez esetben az építkezés nagyon megdrá-gíttatnék, mert az a vállalkozó a ki esetleg a debreczeni viszonyokkal nem ismerős, azért a kockázatát, melyet elvállal, midőn talán néhány házi urnál pénztét elvesztené, olyan drágán vállalná el a munkálatot, hogy ugy a városi házi pénztára mint az egyes háztulajdonosok nagy mérvben kénytelenek volna megdrá-sodni. A bajon legelőszörűben ugy lehetne segíteni, hogy a városi hatóság felszólítsa a vállalkozóval, és a házi pénztár tejesítésére 4—5 évre felosztva az összes fizetéseket; a házi pénztár aztán behajtán az eszedékeség idejében az egygyes háztulajdonosoktól szintén 4—5 évre felosztott részletekben a helyet-tök befizetett részleteket. Hogy pedig a város ne károsodjék, fizetés képtlen avagy adósággal tult-rehelt háznál; kimondandó volna, hogy a városi házi pénztárának ez a kötelezése olyan belső terhe az illető háznak, mely telekkönyvi bejegyzés nélkül is terhel az ingatlat, és az új tulajdonosra minden körülmények közt még árveréseni vétel esetében is az ingatlatnak együtt átszáll. Ez ingatlatnak belső értéke az utcai járdá elkészítése következtében kétségtelenül emelkedvén, a járdá készítés az ingatlatnak mindenkor tulajdonosának érdekében történt s így nemcsak jogos de méltányos is, hogy az ingatlatnak terhelő járdá építési költségeket az eszedékeség idejében a mindenkor tulajdonos viselje.

Napi hírek.

Jozsef főherczeg Debreczenben. Jozsef főherczeg 5 Fensége szerdán este 7/8 órakor, a gyorsvonattal városunkba érkezik. Nincs az a város Magyarországon még a fővárost sem véve ki, a mely az utolsó évtizedben annyira ilyen óriási előhaladást tett volna. Ott, ahol még pár év előtt nádfelű házak voltak, ma már szebbnél szebb középületek és olyan díszes bérházak emelkednek, melyek még a fővárosnak is diszere válnának; ott a hol még pár év előtt a sárban elakadt a falusi szekér, ott ma a küzti helyi vonat robot és mégis ha az utcák irány nyomat vesszük tekintetbe, minden lépten-nyomon tapasztaljuk a helyes építkezési szabályok hiányát. Az építkezési szabályok és az utcák építési terveinek elkészülte után a már megindult építkezés és a város fejlődése rohamosabban, de egyszersmind rendszer-szerűen emelkedni.

Az építési szabályrendeletben különösen három fő irányelvnek kell megvalósítva lenni. Meg kell adni a városi hatóságoknak azt a jogot, hogy közegészségügyi, rendőri és szépi-tési indokokból elrendelhesse a város főbb utcáin levő rosszant házak kiépítését. A város minden főbb utcájára ki kell mondani azt, hogy csatornával és jöminőségű járdával ellátandók és hogy a járdá építésének költségeit fele részben a városi házi pénztár viseli, másik fele részben pedig az illető utcákban levő házak tulajdonosai házelteik utcai homlokzatának aránya szerint közgazgatási végrehajtás terhe mellett kötelesek viselni. Kimondandó volna hogy a járdá építés azonnal el-

Orosz életképek.

Patru S. után oroszóbol.

Právionka örököse.

(Folyt.)

Ezredem elég gyorsan csatarendbe állott ugyan, de a vonatszerek és gyalogságsátrak miatt nem sorakozhatott tömegesen. Szakaszommal a második fordulatnál a főhadiszállás gyanánt szolgáló utszéli hához jutottam, honnan egyes lovastestek jobbra meztitláb, egy ingben, fegyver nélkül kivágtattak. A teljes rendben és nyugalomban felvonuló lovas csapat láttára visszafordultak azt kaaaalva, hogy mi történt! Mintha erre az ágyuzás, mely mindinkább erősebb lön, elég felvilágosítást nem nyújtott volna.

E pillanatban Mihály nagyherczeg nagy fekete lován kilovagolt a ház udvarából, utána vagy tíz eszkesz testőr.

— Te vagy Zabov? — kiáltá közvetlenül előttem fékezve tomboló paripáját — utánam szakasozdál!

Egy órai ekkeseredett harc után, mely vagy háromszáz ember életébe került, a csufos rendeltenség folytán sikerült roham visszaveretett.

Már szürkület kezdett, mikor a gyorsan visszavonuló ellenség üdözésére kirendelt lovasság visszatért.

Bibikov tábornok jelentésében konstata-talta, hogy csakis a lovassági riadó után állt ta'pra a legénység s némi kutatás után kint-tunt, hogy a riadót én fuvattam, mely nélkül-tán a főhadiszállás is az ellenség kezébe került volna.

Az igazság istene némelykor érvényre juttatja a szerencsétlenség szenvedéseit, s így a jutalomból ez egyszer nekem is kijutott. Hadnaggyrá lettem előléptetve, s erőlyes, hatudatos cselekvésem elismerésül a szent György keresztjét kaptam. A Balkán-soros

g által ha az illető főbbsége az iránt ár ereje ezt megcomplicatiókra ad... a mely a költés... a város házi pénz... adonosok közt elő... ellen szabályozni... óra bizatit, hogy... lka érintkeztek... hjának fele részét... lenül maga hajtsa... nagyon megdrá... zó a ki esetleg a... m ismerős, azért a... midőn talán ne... tlené, olyan drágán... hogy ugy a város... háztuladonosok... k volnának káro... bben ugy lehetne... óság szerződne a... pénztár teljesíté... zes fizetéseket; a... á az esedékesség... adonosoktól szin... zetekben a helyet... egy pedig a város... len avagy adóság... adandó volna, hogy... a követelése olyan... mely telekkönyvi... az ingatlant, és az... lmények közt még... is az ingatlan... aságnak belső ér... tése következtében... járda készítés a... ajdono ának érde... k jogos de méltá... ágot terhelő járd... kéesség idejében a...

eczenben. József... an este 1/2 8 óra... nkba érkezik. —... dség felett és 7... zik el a gyorsvo... régen ünnepele... es főhercegi csá... es magyar nem... dvölz feliratban... főhercegi csá... t, rajongó szere... volt Debreczen... us hálára is van... dor családja iránt... kes ovatiókkal fo... ai között. Látó... mostanit tegyük... bból az alkalom... mennyegzője után... cezenbe. Fogad... zeretet minél na... donosok, az utzá... égig megy, Nagy... értéria utcákon,... l több obogót. —... n némi pénzbeli... Ugy is gyakran... g van a város... zni. — Pünkösztör: Deb... zenior. Szécsi... István esk. felü...

pek. szoból. ö k ö s e. csatarendbe ál... erek és gyalogság... dattat tömegesen... rdulatnál a főha... utszéli hához... astiztek jobbára... er nélkül kivág... és nyugalomban... ra visszafordultak... t! Mintha erre... erősebb lón, elég... volna. — nagyherceg nagy... z udvarából, utána... kiáltá közvet... hóli paripáját —... harc után, mely... be került, a csu... került roham vis... mikor a gyorsan... zésére kirendelt... entésében konsta... gi riadó után állt... kutatás után ki... attam, mely nélkül... nség kezébe ke... melykor érvényre... zenvedéseit, s így... kem is kijutott... etve, s erélyes... smerésül a szent... A Balkán-soros

gyelők. Bagamér: Varga Béla 3 tk. Bagos: Bán István 4 tk. Bakonszeg: Gál István 2 tk. N. Bajom: Dombi László 8 o. Báránd: Makai Balázs 4 tk. Bihar: Papp József 3 tk. H. Böszörmény: Szatmári István 4 tk. Csege: Krampera János 8 o. Derecske: Balogh József esküdt felügyelő; Diószeg: Balogh Ferenc 2 tk. Esztár: Bátor István 4 tk. Földes: Szabó Imre 4 tk. Geszt: Rácz Elek 2 tk. Hadház: Dávid Sándor 2 tk. Henczida: K. Tóth Sámuel 7 o. Kaba: Mészáros Lajos 3 tk. Nagy-Kálló: Kovács Gusztáv 4 tk. Karczag: Barla Szabó Jenő 1 tk. Mezőkeresztes: Solyom Lajos 2 tk. Kisujszállás: Elekes Sándor 5 tk. Komádi: Szabó Sándor 8 o. Konyár: Koroknay István 1 tk. P. Ladány: Nagy Imre 2 tk. N. Léta, Csatári Lajos 2 tk. Margita: Rácz Elek 2 tk. Kis Marja, Takács Zsigmond 2 tk. Micske, Pótor Elemér 8 o. Ermihályfalva, Dézsi Lajos 3 tk. Nádudvar, Papp László 2 tk. Nánás, Báthori Gábor 4 tk. H. Pályi, Hörömpö Ferenc 3 tk. M. Pályi: Tóth Ede 1 tk. M. Pércs Kovács Ferenc 3 tk. Péterszeg: Bajkai Imre 3 tk. Rábé: Bányai Géza 3 tk. Saáp, Szabó Béla 3 tk. Sámson, Ludmán Sándor 2 tk. Sarkad, Harangi László 3 tk. N. Szalonta, Szakács József 4 tk. Székelyhíd, László Gyula 1 tk. B. Szent Mihály, Bottyán Pál 4 tk. Szerep, Szücs Sándor 8 o. Szoboszló, Kassay Béla 4 tk. Szovát, Barta Bálint 3 tk. K. Tarcsa, Csutoros Elek 4 tk. Tépe, Szele János 4 tk. Tetétlen, Diószegi Mihály 8 o. Torda, Gyöngyösi Elek 3 tk. M. Tur, Szabolcska Mihály esk. f. Udvar: Györfly József 1 tk. B. Ujfalu, Tóth Benedek 4 tk. B. Ujváros, Szöke Péter 5 tk. Nagy Vár, Németi János 4 tk. Mikoloviz József 1 tk. Összesen 139 legatús bocsátott ki. A legatíók száma évről évre fogy.

— Népesedés. Debreczenben máj. 26 tól jun. 1-ig született ev. ref. (704—725 anyak. tétel) élve 10 fín, 12 leány, együtt 22. (20 törvényes, 2 törvénytelen.) Egybekelt 3 pár. R. cath. (147—152 anyak. t.) élve 2 fín, 3 leány, együtt 5. (4 törvényes, 1 törvénytelen.) Született összesen 12 fín, 15 leány összesen 27 gyermek. Meghalt ugyanezen idő alatt 16 fi-7 nőnemű, együtt 23 egyén. Ezek közül ev. ref. 17; r. cath. 3; g. kath. 1, izr. 1. — A debreczeni orvos-gyógyászati egylet a nyári szünidő előtt utolsó havi ülését t. hó 8-án d. u. 5 órakor tartja saját helyiségében; ezen ülésre az egylet helybeli és vidéki tagjai azon megjegyzéssel hivattak meg, hogy azon nap este 8 órá után a nagyerdőn társas vacsora rendeztetik. A havi ülés tárgyai: 1. elnöki bejelentések, 2. szaklapok megrendelése iránti javaslat, 3. jelentés az orvosi kamarák tárgyában máj. 5-én Budapesten tartott orsz. értekezlet felolvasásáról. 4. Határozati javaslat a tervezett központi közlekedési árucsarnok tárgyában. 5. Emléki beszéd néh. Dr. Wagner János egyet. tanár felett, tartva Dr. Ujfalu József ur által. 6. Folyó ügyek. Debreczen 1889. Junius 1. Dr. Varga Géza egyleti elnök. — Lövészet 1889. Junius 2-án tartott lövészet eredménye. Díjat nyertek: legjobb mellyővéssel Budaházy Miklós 1 db. 2 frtos tallért, legtöbb körölővéssel Szücs Károly 1 db. 1 frtos tallért. — Dr. Tisza István orsz. képviselőt, a bihari megyei gazd. egylet érdemes alelnökét a m. tud. akadémia nemzetgazdasági osztálya kiltagijává választotta. A fiatal nemzetgazdász már eddig is oly sok és szép jelét adta e téren való nagy jártasságának s szakavatott ságának, hogy e tekintélyes testület kitüntető megtiszteltetésre teljes mértékben érdemes.

védelmőél nehéz sebte estem. Hetekig élet és halál közt egy ideiglenes tábori kórházban hevertem, s mire ismét talpra állhattam, a béke meg is lett kövte. Mire iemét Szt-Pétervárra visszakerültem a dobrudzsai eseményekről végleges adatokat közöltek a naplapok, sőt a hivatalos újságban nevem hízelgő módon lón kiemelve, hogy szinte sokalmi kezdtem. — Zubov hadnagy mondá a legelső templomi parádé után Kirilov tábornok — jó hírt hoztam önnek. Ő feléssz önnek a hadjárat alatt tanusított rendkívüli bátorságáért atyjától elkobzott vagyont visszaadni rendelte, és egyszersmind megengedte, hogy e legfelsőbb kegyért szemelyzen köszönetet mondhasson. Holnap délelőtt 10 órakor a téli palotába kihallgatásra fogom önt elővezetni. II. Sándor csár vele született rendkívüli mrgnyró modorával fogadott. — Alexej Maximovics, nagyon megvagyok veled elégedve. Sajnálom, hogy elhalt atyádra ki nem terjeszthetem elismerésemet hü, bátor és odaadó szolgálataidért. A mivel nekéd tartozom, azt meg fogod kapni. Es most beszéld el azt az éjjeli támadást. Jól tudván, hogy a csár az egész sarmalms esetről teljesen informálva lett. sem többet, sem kevesebbet nem mondtam. — Igeu, igen, — veté közebe a csár — ugy volt, tükéletesen ugy volt, de ezental ilyesm, remém, nem fog többé előfordulni. Elmehetsz. Többé nem láttam a nagyilekü uralkodót. Mások büneiért kellett áldozatul esnie. Pravonkában, hova a legfelsőbb kegyelmi tény kihirdetése után birtokaim elfoglalására utatnam, ünnepelesen fogadtak előbbeni cse lédeink és gazaafiszjeink, csupán az iszpravnik hiányzott, ki betegségét szinlelt. [Vége köv.]

— Debreczen város közigazgatási bizottsága juniusi ülését f. hó 5-én d. u. 4 órakor tartja.

— A városi helyi vasutak április havi üzl teredényei az előző évihez képest kedvezőtlen képet adnak. A budapesti közúti vasut kivételével, a többi vasutak bevételei eredményei minust mutatnak. A szegedi 443, a n. várad 2478, a debreczeni 1556, az aradi 381, a temesvári közúti vasut 24 frttal vett be év négy első hónapjában kevesebbet, mint a múlt évben.

— A debreczeni termény és áruaktárak 1889. május havi forgalmi kimutatása. Készlet május hó 1-én 16135 mmázsa 108.470 frt biztosítási értékben. Beraktározott május hóban 1833 mm. 12.950 frt bízt. ért. Összesen 17668 mm. 121.420 frt b. ért. Kiraktározott május hóban 7683 mm. 47.200 frt bízt. ért. Készlet junius 1-én 10.285 mm. 74.220 frt bízt. értékben.

— Mennyit nő a nap e hó folyamán? Junius 1-én a nap feljött 4 óra 10 perczkor, lenyugodott 7 óra 46 perczkor. — 30 kán a nap felkél 4 óra 7 perczkor, lenyugszik 7 óra 56 perczkor. Így a nap e hó folyamán még 16 perczcel növekszik s a hó végén már 3 perczcel fogy.

— Tanuló kerestetik a nyomdaba, — A pünkösdi műkedvelő előadásra, mely az ünnep első napján lesz a „Margit” fűdő nyári színpadon már holnap a főtéri tözdekben jegyek lesznek válthatók, mely hely-árak következőleg lettek megállapítva: Karzék (a két első sorban) 1.50 kr. Első hely 1 frt. Második hely 80 kr. Harmadik hely 60 kr. Álló hely 40 kr. Színlap ára a pénztárnál 10 kr. Akik az előadás végeztével jönnek a táncvizalomba, második helyet kötelesek váltani. Természetes, hogy e helyek az árszerinti kényelemmel vannak berendezve. A terem legnagyobb része üllőhely, a hátrésze állóhelyből áll. Közvetlen a színpad előtt, mélyen áll a zenekari hely (orcheszter). Az előadást, mely fél 8 kor kezdődik s 10 óra utánig fog tartani, táncvizalom zárja be. Az ünnep első napjának estélyén tartandó műkedvelő előadás a közönség jóakaratu figyelmébe ajánljuk.

— A tüzoltők táncvizalma. A helybeli önkéntes tüzoltő-egylet nyári táncvizalma szombaton este tartott meg a nagyerdő vendéglőben. A közönség nem jelt meg olyan számmal, a mennyit az Ö. T. népszerűsége és a mulatság sikere érdekében a tüzoltők elölkszültek után várni lehetett. Oka ennek hihetőleg a delutáni borongás, esővel fenyegető idő lehetett, mely még este is tartott. Ez az idő minden esetre sokakat vissza riasztott a bálon való megjelenéstől. Hanem a kikt ott voltak, azok igazán jól mulattak és hajnal hasalásig nem is gondoltak a hazamenetelre. Az első négyest 40 pár tánczolta. A tánczot ismert virtuozitással Vetéssy Béla rendezte, a ki Mahleister Adammal együtt lelke volt a rendezőségnek. A tánczhoz a zenét fölváltva Rácz Károly cigizgibandája és a tüzoltő-egylet zenekara szolgáltatta. — No az bámulatos, mire vitték ezek a dilettáns muzsikus tüzoltők. Pedig nem talánok és még csak nem is csehek, a kikt mind született muzsikusk. Mikor előlött egy esztendővel előszedtek az egylet régóta heverő zene instrumentumait, egy se ismerte közülök a kottát, legfeljebb hírből. És ma tisztességes sikerrel játszanak vigat és szomorut, népdalt, operett áriát és classicus nótát. — H o r a Ferencz, a karnagygy búszke lehet erre a zenekarra, mely tgnap este is a „Fiume” kávéház udvartertjében köztetszés mellett játszott. — Visszatérve a szombati bála, — feltűnt, hogy a városi hatóságot Boczkó Sámuel főkapitányon kívül, a ki költöben is tüzoltő főparancsnok, senki sem képviselte.

— Bogár határozó a hazai bogár-nemek fölsermésére vezető segédkönyv, kezdő bogár gyűjtőknek írta Török Péter gimnáziumi tanár Hajdu-Böszörményben. A hazai leíró természetrajzi irodalomban eddig hiányzott ily munka, mely a gazdasági tekintetben is nem csekély jelentőségű bogarak fölserméséhez vezette volna azokat, kik a természetrajz ez ágát kedvelik. Török Péter a hazai faunát írja le és saját kutatásai mellett segítségül használta az akadémia kiadásában megjelent leíró műveket is. — Debreczeni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1. évi május 25 től jun. 1-ig. Ecsedi József és neje Mike Zsuzsanna veszik Kis István és neje Kegyes Julianna homokerti szőlője egy részét 300 frttért. Kovács Julianna veszi Vetési Béla holdogfalva szőlője öt illettő részét 161 frt 34 krt. Sarkadi József és neje Kálmán Erzsébet veszi Balogh János és társai házáat ondódi és újföldével 5800 forintért. Egger Mária veszi öz. Vas Jánosné Bentek Zsuzsanna és Vas István házáat újföldével 1230 ft 26 kr. Fűvesi József veszi Sütő József hatvanutczai kert szőlőjét 380 frttért. Fogarassy Sándor és neje Szilágyi Zsuzsanna veszik öz. Fogarassy Jánosné Gyöcs Sára házáat 1200 frttért. Ifj. Diószegi János és neje Szalai Mária veszik Tóth Ferencz és neje Szabó Erzsébet újföldét 400 frttért. Pozsgay Antalné Bálint Mária veszik Leszczinsky Mária házáat ondódi szántóföldével 6000 frttért. Katona Bálint és Sarudi Julianna veszik öz. Sarudi Mihályné Szakási Erzsébet házáat 600 frttért. — A szolvai víz. Forró nyári napok izzasztanak benűnkét. A perzselő melegség meglankasztja idegeinket, lelohasztja munkakedvűnkét. Ilyenkor olyan jól esik, ha van

valami, a mi felfrissít. Frissítőnek melegen ajánlhatjuk a szolvai ásványvizet, mely behűtve, borral vegyítve vagy a nélkül a legkellemezebb és legegészségesebb hűsítő ital. A régi, jó hírnevű szolvai savanyu víz forrását most a German és Bodnár munkácsi czég bérli, melynek lapunk mai számában foglalt hírdetését ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Pünkösdben általános eselédváltozás szokott lenni. Főként a női eselédék cserélnek ilyenkor gazdát, a mit megfordítva is mondhatunk, mert erre ép oly gyakran van eset, hogy főként női eselédéket cserélnék a gazdák. Ilyen alkalommal mindkét félnek nagy szolgálatot tehet egy szolid, megbízható nemcsak helyben, hanem a közeli és messze vidéken is legszélesebb körű üzleti összekötötéssel bíró közvetítő intézet. A Turai Farkas régtől fogva fenálló hírdetés, közvetítő és eselédelhelyező intézete különösen megérdemli, hogy a pünkösdi eselédváltozások idején a gazdák és gazdasszonyok bizodalma feléje forduljon. A intézet nemrég új üzletvezetőt nyert, a ki szakértelmével és finom modorával igyekszik annak jóhírnevét magasabba emelni és a közönség igényeinek teljes megedelésre megfelelni. Az intézetet továbbra is a szolidaság fogja jellemezni.

A DEBRECZENI telefon vállalat május havi kimutatása.

NEVSORA

- beszélő állomásainak.
69. Allamvasutak állomás-tüzoke.	30 Kunz József és Társa. czég.
34. Dr. Balkányi Emil orvos.	67. Dr. Kola János ügyvéd.
49. Dr. Balkányi Miklós ügyvédi iroda.	4. Kovács Gábor ügyvéd.
91. Dr. Balkányi Miklós lakás.	51. Dr. Legányi Gyula orvos.
84. Bauer és Társa gép-gyára.	1. László Albert könyvkereskedése.
36. Bechert Manó	53. Magyar. francia bizt. társaság.
79. Berger Henrik iroda.	15. Magyar királyi kávéház.
8. Berger Henrik nyárilak.	48. Méntelep parancsnoks.
14. „Bika” szálloda.	20. Nagyerdő „Dobos-Pavillon.”
93. Dr. Burger Péter orvos.	44. Margit fűdő.
65. Dr. Balkányi Ede orvos.	49. Ormódy Lajos nyárilak
83. Casáné.	38. Osztrák-magyar bank.
70. Casnak József fűszerkereskedése.	10. Pavillon lakotanya [katonai kószonlét]
86. Casnak József nyáril.	33. Dr. Popper Alajos orvos
90. Dr. Csikos Sándor orvos.	31. Rendőr főkap. magánlak
18. „Debreczen” szerk.	87. Rendőr főkapitányaság.
35. „Debreczeni Ellenör” szerkesztősége.	95. Rendőr alkapitányaság I. ker.
55. „Debreczeni helyi vasut” irodja.	27. Rendőr alkapitányaság II. ker. Éjjeli őrség.
43. „Debreczeni helyi vasut” nagyerdői indóh.	45. Rendőr alkapitányaság III. ker.
2. Dohánygyár.	56. Rendőrség indóháznál.
62. Első magyar ált. bizt. társaság.	63. Rosenberg Albert özevgye, szállító.
9. Eprekerti faraktár	5. Dr. Rothschnek Emil ügyvéte.
46. Főudmester.	99. Dr. Rothschnek V. Emil nyári lakása.
68. Főispán.	80. Riez Lipót ezekrásztizlete és sütődője.
6. Feischl Fülöp és Fiacég.	37. Schönfeld Fülöp gyára.
13. Fürst Mátys és Fiacég és aron Miksaecég.	7. Schönfeld Fülöp nyáril.
86. Frohner szálloda.	57. Tafler Ignác.
85. Glück Adolf pincéző-ügynök.	58. Termény- és áru közraktár.
60. Gebauer Károly koporsó gyára	61. Turai Farkas.
12. „Hungária” kávéház.	96. Tüzoltóság.
81. Ipar és kereskedelmi bank.	64. Dr. Tihanyi Sámuel ügyvéte.
94. Iparegyesületi takarékos és hitelintézet.	29. Tóth Gyula vaskeresk.
39. István” gázalom.	76. Weisz Mózes és Fiacég.
19. Keresked. és iparkam.	92. Weisz Sándor divatüzlet.
77. Kölesmővelőgyőző egylet szövetkezet.	25. Városház [elnökség].
11. Közútház.	26. Városi főszámvéveség.
82. Központi kávéház.	97. Vásártér [baromvásár].
Aprilis 1-én forgalomnak átadva volt - 72 állomás.	42. Vilmos Lajos sörháza.
Aprilis hó folyamán hozzájött - - - - - 4 - - -	28. Zádor Lajos üzlete.
Lettt - - - - - 76 állomás.	
Megszűnt tilt állomás - - - - - 90 - - -	
Forgalomnak tényleg átadva van - - - - - 76 állomás.	
- Debreczen, 1889. Május 31.

Debreczeni telefon vállalat.

Felölös szerkesztő és kiadó laputajdonos: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

MEGEDÜS R. néni
a még meglévő
összes fűszerárak
a legtöbbit igérőnek
árverés útján
még csak
kedden és szerdán
eladatnak,
9 órától 12-ig, d. u. 3—6-ig.
Az összes állványok is eladók.

A széchenyi kertben, a „Springer”-féle
szöllős kert
kényelmes nyárilakkal,
fürdőházzal és szép parkkal
eladó vagy bérbe kiadó!

Értekezheti a megtekintés végett Széchenyi utca 1813. szám alatt a tulajdonosnál.

Ibolya batist
nyári idényre.
Női ruhakelme
gyanánt ajánlja
Kunz József és Társa
czég,

Tisztelettel értesitem a n. é. kegyeletes közönséget, miszerint a ritka szépségű, legujabb fajtájú
sirkövek
nagyválasztékban megérkeztek, s azoknak, valamint a régi sirköveknek is, az eladását, igen jutányos árban, közrebocsátom.

Tisztelettel
Boros Sándor
Debreczen, Kis-várud-utca 2102. sz.

A nyári idényre
van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani raktáramon lévő nagy alkalmi vétel
mely
női és férfi
gyapjuszövet és ruhakelmékből,
napernyőkből,
függönyök és szőnyegekben áll
nevezett áruk kizárólagos
gyári áruk mellett számíttanak.

BOSZNAY J.
Debreczen.

LEGSZEBB
nyári tartózkodó gyógyhely
Salzerbad-Kleinzell
pr. Hainfeld a. Ausztria.
Carlsbad-franzensbad határu forrásokkal
uszoda fenyőfürdő és mindenféle
gyógy mód.

Könnyű
fáradságnélküli kereset
tőke NÉLKÜL Risco NÉLKÜL
Ajánlatok a Budapesti Bank-egyesület részvénytársasághoz Budapesten intézendők.

Arverési hirdetés.

A Czegléd-Mislyei ker. közalap főtisztviségnek ez évi 839. számú rendelete folytán közhírré tétetik, miszerint a válás alap uradalom tulajdonához tartozó, s az uradalmat megillető italmérségi jog P.-Ladányi város területén, ugy az ezenjoggal járó Nagyvendéglő épület, pince, istálló és állás, folyó évi november és december hónapokra haszonbérbe fog adatni, — melyre nézve zárt ajánlattal egybekötött árverés Czegléden a főtiszt irodában folyó évi Junius hó 13-án d. e. 10 órakor fog megtartatni.

A haszonbérleti kívánók az árverés megkezdése előtt 100 frtot bánatpénzül letenni tartoznak az árverést vezető tiszt kezéhez.

A zárt ajánlat 50 kros bélyeggel látandó el, melyben jeleztessék, hogy bérleti kívánó a szerződési pontokat jól ismeri, és azokat elfogadja. A bérleti feltételek addig is a czeglédi főtiszt ségnél, s p.-ladányi kasznárságnál megtekinthetők.

Kelt P.-Ladányon, 1889, Május hó 25-én.

Lipovniczky Imre
urad. számtartó.

Magyarország leghíresebb és legszénsavdúsabb ásványvize, a

SZOLYVAI

mely savanyúvíz, borral vegyítve a legkellemebb üdítő italt nyújtja; gyomor- és idegbajokban gyors és kitűnő segélyt ad; tüdő-, hörgőbántalmaknál, húgyvesőhólyag hurutoknál és járványos betegségek alkalomával kitűnő gyógyszeri képez.

A szolyvai víz csak akkor tekinthető friss töltésű, valódi, hamisítatlannak ha a dugasz külszínén, ugyszintén az ezimlapon e czég:

„GERMAN ÉS BODNÁR“
olvasható.

Megrendelhető: Szolyván, Bereg megye az ásványvízforrás igazgatóságánál; kapható minden fűszerkereskedés és vendéglőben.

Hazafiai tisztelettel

GERMAN és BODNÁR

gróf Schömborn Buchheim Ervin ura dalmi ásványvíz bérlik.

Magyar gőzcseplőkészletek.

Előállítja, pontosan és olcsón szállítja az

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat ezeltől

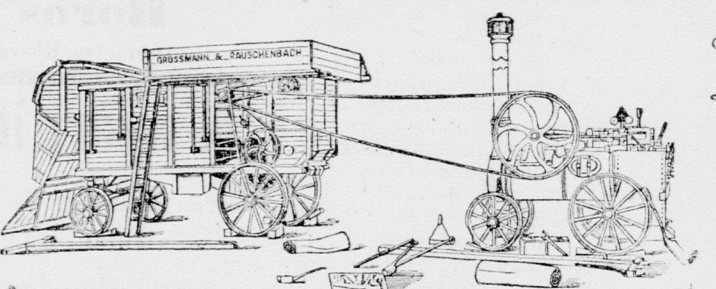
GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Gyár: Külső váci-út 7. BUDAPEST az osztr.-magy. államvasp. indulóházának megér. kapujától 10 percnyi távolságra.

Különlegesség:

szab. szeges rendszerű gőzcseplőgépek

legújabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

3 1/2, 4 és (új) 6 lóerejű mozgonyokhoz és mozgonyokkal
Szénfűtésnél kell 200-250 300-350 ko. szén (fa aránylag) 14 óra a.
Szalmafűtésnél kell 5-7 5-7 kéve szalma 100 kiesélt kévénél
Cséplési képesség 5-7000 7-10000 középnyagú kéve 14 óra alatt
a magoknak legkötelesebb kicséplése, kitűnő tisztítása és osztályozása mellett.

Verőléczes gőzcseplőgépek vaskerettel
6, 8 s 10 lóerejű fa-, szén- és szalmafűtési mozgonyokhoz s mozgonyokkal

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat ezeltől

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Kizárólag hazai gyártmányok.

Képviselőnk Debreczenben:

KONCZ LAJOS ur.

ÓVÁS!

Gyakran előfordul eset, hogy varrógép kereskedők és gyárosok ügynökei, varrógépek eladásánál, gyártmányuk könnyebb értékesíthetése czéljából a „SINGER“ elnevezést használják, sőt azon eset is előfordult miszerint ilyen ügynökök magukat nevében több házakhoz betolakodták s esetleg elért eredményél a „Singer“ nevet nemcsak jogtalanul hangoztatták, de leginkább a közönség félrevezetése tekintetéből okmányaikban is kitüntették.

Amennyiben ezen hivatalos eljárás a közönség jóhiszeműségét szakmányolja ki, s érték nélküli ígéretek

által félre is vezeti — elmulasztathatlan kötelességemnek ismerem ugy igen tisztelt vevőimet, mint a t. c. közönséget minden olyan egyéntől óva inteni, ki magát mint czégem alkalmazottját mutatja be s azt közjegyzőileg hitelesített meghatalmazással igazolni nem tudja.

Ezuttal megjegyezni van még szerencsém, — miszerint csak is azon varrógépek eredeti „Singer“ gyártmányok, melyek melléknyomatu védjeggyel látvák el s melyeknél a „The Singer Manufacturing Co New-York (Amerika) eredeti igazolványa csatolva van.

Ezen gépek Magyarországon kizárólag csak is általam szerzhetők be.

Tisztelettel

NEIDLINGER G.

The Singer Manufacturing Comp. New-York vezérigynöke.
DEBRECZEN, Piac-utca 2138. szám.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkővet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbízt azonnal megszünteti naponta használatnál és, és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP világhírű Anatherin szájjvize

kétszer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.
Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztántartására és a fogus megerősítésére.
Dr. POPP fogpora rayogó felhőségi fogakat köleszív anélkül, hogy mint más fogorok a fogak zománczát megsértené.
Dr. POPP növényzsappana a legjobb gyógy-pipere-zappan, mindennemű bőrküftések ellen és különösen furdőkhoz.
Dr. POPP napraforgó vénus (szap) (nem glicerint) A legújabb és a legfinomabb (pana) divatpiperre szappanok. A bőrt bárszönyönmá teszlik.

Arak: Anatherin-szájjvize 50 kr., 1 frt és 1.40 kr. Anatherin fogpaszta tégelyben 1 frt 22 kr. Automatikus fogpaszta 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Növényzsappan 30 kr. Napraforgó-zsappan 40 kr. Vénus zsappan 50 kr. E szereket kaphatók: DEBRECZENBEN: Dr. Rothschnek. Mihalovits I., Tamássy B., Örvényi O., Tóth B., Muraközy K. és Balás Ö. gyógyszerészeknél és Csanak J., Geréby F. Szepessy és Kalenda, Kraitz Gy., Baum M., Weisz A. és Stern A. és Testvére kereskedésében.

Orvosi elismerés.

Tisztelt Colléga úr!

23 évig oly szájbajban szenvedtem, mely néha nagyon fájdalmas és kellemetlen volt, úgy hogy gyakran még az evésben és a beszédben is gátolt. Több budapesti és bécsi orvost és tanárt consuláltam a bajom miatt, — de eredmény nélkül. Mióta azonban az ön méltán feldicsért Anatherin szájjvizét használtam, azóta teljesen megszabadultam kellemetlen bajomtól és csak azt sajnálom, hogy korábban nem alkalmaztam. Nem mulasztatom el, hogy önnek e kitűnő hatású szeréért őszinte köszönetet mondjak

Őszinte tisztelője

L.-Patonán.

Dr. LÖVINGER, járási orvos.

Handiszkótok óvatomnak

Alapítottatott 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép és tűzoltószerek gyára, harang és érezöntődéje

BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes úrszékek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYAR

